POVELJSTVO III. SNOUB IVANA GRADNIKA[1]

Komandanti:

1. DANILO ŠOROVIČ (od 26. aprila 1943 do 3. novembra 1943)
2. MARTIN GREIF-RUDI (od 3. novembra 1943 do 30. januarja 1944)
3. PAVEL JEŽ-STANKO (od 30. januarja 1944 do 20. marca 1944)
4. RATKO MARJANOVIČ (od 20. marca 1944 do 21. septembra 1944)
5. IVAN SULIČ-IZTOK (od 21. septembra 1944 do 21. januarja 1945)
6. SAMUEL HORVAT-SAMO (od 21. januarja 1945 do 10. marca 1945)
7. RADO KLANJŠČEK-JAKEC (od 10. marca 1945 dalje)

Politični komisarji:

1. CVETO MOČNIK-FLORJAN[2] (26. aprila 1943)
2. ANTON BAVEC-CENE (od 27. aprila do junija 1943)
3. JOŽE ČERIN-PETER (od junija 1943 do začetka avgusta 1943)
4. FRANC TAVČAR-ROK (od začetka avgusta 1943 do 2. septembra 1943)
5. VINKO ŠUMRADA-RADOŠ (od 2. septembra 1943 do 3. novembra 1943)

[1] Odločbe o imenovanjih brigadnih funkcionarjev je dajal štab korpusa, štab divizije pa je na podlagi tega obveščal brigade. So primeri, ko je ohranjen le eden od omenjenih dokumentov, zato je lahko datum imenovanja, kot je tu omenjen, za dan ali dva netočen.

* Padel je na dan ustanovitve brigade na Golobarju.

6. DRAGO FLIS-STRELA (od 3. novembra 1943 do približno 10. februarja 1944)
7. IVAN FRANKO-IZTOK (od februarja 1944 do konca aprila 1944)
8. IVAN SULIČ-IZTOK (od konca aprila 1944 do začetka avgusta 1944)
9. IVAN FRANKO-IZTOK (od začetka avgusta 1944 do 27. novembra 1944)
10. VILJEM KLEMENC-VILI (od 27. novembra 1944 do 21. januarja 1945)
11. ALOJZ TOMŠIČ (od 21. januarja 1945 do 5. marca 1945)
12. ANTON KVATERNIK (od 12. marca dalje)

Namestniki komandantov:

1. ANTON BAVEC-CENE (26. aprila 1943)
2. SLAVKO BOMBAČ-BORIS (junija 1943)
3. JOŽE AVSEC-ČAPAJEV[3] (od 3. novembra 1943 do 28. decembra 1943)
4. RATKO MARJANOVIČ (od 28. decembra 1943 do približno 15. marca 1944)
5. JOŽE MIHEVC-RUDAR[4] (od približno 15. marca 1944 do 15. maja 1944)
6. FRANC NEMGAR[5] (od 15. maja 1944 do 3. septembra 1944)
7. IVAN SULIČ-IZTOK (od 3. septembra 1944 do 21. septembra 1944)
8. SVETOLIK JOVANOVIČ-MITO[6] (od 21. septembra do 20. decembra 1944)

Namestniki političnih komisarjev:

1. JOŽE ČERIN (maja in junija 1943)
2. DRAGO BRANISELJ-SVARUN[7] (od 3. novembra 1943 do 17. januarja 1944)

[3] Smrtno se je ponesrečil 8. februarja 1944 na Cerkljanskem vrhu.
[4] Padel je 20. junija 1944 na Jelovici.
[5] Padel je 2. maja 1945 na Opčinah pri Trstu.
[6] Padel je 20. decembra 1944 v Dobravi pri Gorenji vasi.
[7] Padel je 17. januarja 1944 na Vojskem.

3. STANKO PETELIN-VOJKO (od 30. januarja 1944 do 23. junija 1944)
4. MIRO PAVLIN (od 28. junija 1943 do 16. septembra 1944)
5. FRANC KRANJC-FRANJO (od 16. septembra 1944 do 5. februarja 1945)
6. FRANC VEHAR (od 5. februarja 1945 do 5. marca 1945)
7. FRANC PRIMOŽIČ (od 5. marca'1945 dalje)

Načelniki štaba:

1. FRANC RUSTJA-ČANČI (od 15. septembra 1943 do sredi februarja 1944)
2. OTO VRHUNEC-BLAŽ OSTROVRHAR[8] (od 15. maja 1944 do 1. oktobra 1944)
3. SAMUEL HORVAT-SAMO (od 1. oktobra 1944 do 21. januarja 1945)
4. IVAN LEBAN (od 21. januarja 1945 do 7. februarja 1945)
5. RADO JAKIN (od 15. februarja 1945 do 24. februarja 1945)
6. DUŠAN VUKADINOVIC (od 2. marca 1945 do 28. marca 1945)
7. RADO JAKIN (od aprila 1945 dalje)

[8] Padel je 5. aprila 1945 nad Selško dolino.

NARODNI HEROJI GRADNIKOVE BRIGADE

DRAGO FLIS-STRELA, je bil rojen leta 1921 v Blanci pri Krškem. V partizane je odšel sredi julija 1941 na Pohorje. Ko je zbolel, so ga poslali v Ljubljano, odtod pa je sredi septembra 1941 odšel znova v partizane. Bil je v Š ercer j evem bataljonu, kasneje v Loškem odredu, z njim pa je oktobra 1942 prišel na Primorsko. Pred kapitulacijo Italije je bil namestnik političnega komisarja Severnoprimorskega odreda in nato Primorskega odreda, po kapitulaciji politični komisar Goriške in Gradnikove brigade, kasneje pa šef obveščevalnega centra štaba 9. korpusa.

IVAN LIKAR-SOČAN je bil rojen leta 1921 v Logu pod Mangartom. V partizane je stopil marca 1943 v 2. bataljon Severnoprimorskega odreda, v Gradnikovi brigadi pa je bil namestnik komandirja čete. Udeležil se je bojev na Golobarju, Stolu in Krnu. Po kapitulaciji Italije je bil najprej v Bazoviški brigadi, kasneje pa komandant 2. bataljona Briško-beneškega odreda. Proti koncu vojne je kot vodja diverzantske skupine izvajal diverzantske akcije med Kobaridom in Trento.

JOŽE MIHEVC-RUDAR je bil rojen leta 1922 v Idriji. V partizane je stopil novembra 1942. Najprej je bil v Soškem in Južnoprimorskem odredu, nato pa v Gregorčičevi brigadi, s katero se je udeležil pohoda v Beneško Slovenijo. Ob združitvi obeh primorskih brigad je prišel v Gradnikovo brigado, kjer je jeseni 1943 postal komandant 3. bataljona, nato pa namestnik komandanta brigade. Spomladi 1944 je bil imenovan za komandanta Vojkove brigade, toda že 20. junija 1944 je padel na Jelovici.

CVETO MOCNIK-FLORJAN je bil rojen leta 1914 v Ljubljani. Septembra 1941 je odšel v partizane na Mokre in se v naslednjem mesecu udeležil napada na Lož. Kasneje je bil v Šercerjevem bataljonu, junija 1942 je postal politični komisar Kočevskega odreda, po prihodu na Primorsko z Loškim odredom pa spomladi 1943 politični komisar Severnoprimorskega odreda in nato prvi politični komisar Gradnikove brigade. Padel je prvi dan obstoja nove brigade 26. aprila 1943 na Golobarju.

DRAGO MASLO je bil rojen 21. avgusta 1912 na Ostrožnem Brdu pri Postojni. V partizane je stopil leta 1941, že aprila naslednjega leta pa je postal komandir Brkinsko-pivške čete. Četa je pod njegovim poveljstvom dosegla vrsto uspehov. Po ustanovitvi Južnoprimorskega odreda je bil imenovan za komandanta njegovega 2. bataljona. Nato je bil v Gregorčičevi brigadi, po njeni združitvi z Gradnikovo brigado pa je kmalu zatem postal komandant njenega 2. bataljona. V začetku leta 1944 je iz brigade odšel za komandanta Istrskega odreda, nato pa za komandirja udarne čete 30. divizije, s katero je med boji za Trst vdrl v mesto pred drugimi enotami 9. korpusa in 4. armade.

DUŠAN MUNIH-DARKO je bil rojen leta 1924 v Selih pri Volčah. V partizane je prišel septembra 1942, po ustanovitvi Gradnikove brigade pa je postal komandir njene minerske čete in izvajal diverzantske^ akcije predvsem v dolini Soče. Maja 1943 je prešel v Varnostno-obveščevalno službo (VOS), po kapitulaciji Italije pa je diverzantske akcije opravljal v glavnem v Gorici in Trstu. Nemci so njegovo skrivališče v Borštu pri Trstu 10. januarja 1945 odkrili in napadli. Darko se je skušal prebiti, vendar je bil ranjen, nato pa ubit.

FRANC POKOVEC-POKI je bil rojen leta 1921 v Ljubljani. V narodnoosvobodilno gibanje se je vključil v prvih mesecih italijanske okupacije in deloval v VOS v Ljubljani in njeni okolici. Leta 1943 je bil poslan v Slovensko primorje, kjer je bil inštruktor pokrajinske komisije VOS. *Ob ustanovitvi Gradnikove brigade je postal njen obveščevalec. Kasneje, po kapitulaciji Italije, ie bil med drugim tudi na dolžnosti namestnika političnega komisarja 2. brigade VDV, iz katere je bil jeseni 1944 premeščen v 3. brigado VDV na Štajerskem za njenega političnega komisarja.*

MIHAELA ŠKAPIN-DRINA je bila rojena leta 1922 v Velikem polju pri Sežani. Marca 1943 so ji fašisti požgali dom, očeta pa ubili. Istega dne je z bratom, sestro in materjo odšla v Južnoprimorski odred, medtem ko je bil starejši brat že prej v partizanih. Iz odreda je prešla v Gregorčičevo brigado, avgusta 1943 pa se je vključila v Gradnikovo brigado. Po kapitulaciji Italije so jo premestili v Vojkovo brigado, kjer je kot namestnica političnega komisarja 2. bataljona padla 15. novembra 1943 na Žirovskem vrhu.

FRANC TAVČAR-ROK je bil rojen leta 1920 v Jaršah pri Ljubljani, že leta 1941 je ilegalno deloval na območju Ježice in Tomačevega, kjer je organiziral Narodno zaščito in bil član VOS. *Julija 1942 je odšel v Tomšičevo brigado, marca 1943 pa je bil poslan v Slovensko primorje, kjer je postal najprej politični komisar Gregorčičeve, nato pa Gradnikove brigade. V bojih na Krvavi peči 1. septembra je bil ranjen. Ko se je pozdravil, je bil komandant 7. korpusa, nato pa pomočnik načelnika Glavnega štaba NOV in POS.*

JANEZ UČAKAR je bil rojen leta 1918 na Pristavi pri Moravčah. Leta 1941 je bil član VOS v Ljubljani, nato pa ujet in odpeljan v taborišče v Gonarsu. Od tam je skupno z nekaterimi drugimi tovariši ušel po rovu, ki so ßa bili izkopali, in se pridružil primorskim partizanom. Bil je komandant 3. bataljona Severnoprimorskega odreda, nato pa obveščevalec Gradnikove brigade v prvih mesecih po njeni ustanovitvi. Kasneje je spet delal v VOS, bil načelnik štaba Briško-beneškega odreda, od septembra 1944 dalje pa obveščevalni oficir v štabu 9. korpusa.